

ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΣΤΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ

ΤΜΉΜΑ ΝΑΥΠΗΓΩΝ ΠΑΔΑ

Δρ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΠΑΝΑΛΑΒΟΥΜΕ

- ΠΩΣ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΟΥΜΕ ΣΕ ΟΡΙΣΜΕΝΟ ΑΡΙΘΜΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ
- ΠΩΣ ΚΑΝΟΥΜΕ ΠΡΑΞΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΨΗΦΙΩΝ
- ΠΩΣ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΟΥΜΕ ΤΟ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΣΦΑΛΜΑ ΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΤΙΜΗΣ (ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ) ΚΑΙ ΤΗΝ ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ ΚΑΙ ΠΩΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΥΜΕ ΤΗ ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ ΜΕ ΤΟ ΣΦΑΛΜΑ ΤΗΣ
- ΠΩΣ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΟΥΜΕ ΤΟ ΣΥΝΘΕΤΟ ΣΦΑΛΜΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΦΥΣΙΚΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΩΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΥΜΕ ΤΗΝ ΤΙΜΗ ΑΥΤΗ ΜΕ ΤΟ ΣΦΑΛΜΑ ΤΗΣ
- ΠΩΣ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΟΥΜΕ ΤΟ ΣΧΕΤΙΚΟ ΣΦΑΛΜΑ
- ΠΩΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΥΜΕ ΜΙΑ ΤΙΜΗ ΜΕ ΤΟ ΣΧΕΤΙΚΟ ΤΗΣ ΣΦΑΛΜΑ

ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΙΘΜΟΥ ΣΕ ΟΡΙΣΜΕΝΟ ΑΡΙΘΜΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΨΗΦΙΩΝ

ΑΝ ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΨΗΦΙΟ ΠΟΥ ΜΑΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΙ ,(ΜΕΤΡΩΝΤΑΣ ΑΠΟ ΤΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΠΡΟΣ ΤΑ ΔΕΞΙΑ) ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΙΣΟΥΜΕ ΜΕ α ΚΑΙ ΤΟ ΑΜΕΣΩΣ ΕΠΟΜΕΝΟ ΜΕ β ΤΟΤΕ ΕΧΟΥΜΕ ΤΙΣ ΕΞΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ:

1. ΑΝ $\beta < 5$ ΤΟΤΕ ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΨΗΦΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ α ΚΑΙ

Α) ΑΝ **Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΑΚΕΡΑΙΟΣ** ΤΟ β ΚΑΙ ΟΛΑ ΤΑ ΕΠΟΜΕΝΑ ΨΗΦΙΑ **ΑΝΤΙΚΑΘΙΣΤΑΝΤΑΙ ΜΕ ΜΗΔΕΝ**
Π.χ. 828176 ΝΑ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ ΣΕ 3 ΣΨ

α $\beta < 5$
8 2 8 | 1 7 6 $\rightarrow$ 828000 3 ΣΨ
1 2 3

Β) ΑΝ **Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΔΕΚΑΔΙΚΟΣ** ΤΟ β ΚΑΙ ΟΛΑ ΤΑ ΕΠΟΜΕΝΑ ΨΗΦΙΑ **ΔΙΑΓΡΑΦΟΝΤΑΙ**

Π.χ. 28,24623 ΝΑ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ ΣΕ 3 ΣΨ

α $\beta < 5$
2 8,2 | 4623 $\rightarrow$ 28,2 3 ΣΨ
1 2 3

2. **ΑΝ $\beta > 5$** ΤΟΤΕ ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΨΗΦΙΟ ΕΙΝΑΙ **α ΑΥΞΗΜΕΝΟ ΚΑΤΑ 1**

A) ΑΝ **Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΑΚΕΡΑΙΟΣ** ΤΟ β ΚΑΙ ΟΛΑ ΤΑ ΕΠΟΜΕΝΑ ΨΗΦΙΑ **ΑΝΤΙΚΑΘΙΣΤΑΝΤΑΙ ΜΕ ΜΗΔΕΝ**

Π.χ. 233796 ΝΑ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ ΣΕ 3 ΣΨ

$\alpha \beta > 5$

233|796 $\rightarrow$ 234000 **3 ΣΨ**

123

B) ΑΝ **Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΔΕΚΑΔΙΚΟΣ** ΤΟ β ΚΑΙ ΟΛΑ ΤΑ ΕΠΟΜΕΝΑ ΨΗΦΙΑ **ΔΙΑΓΡΑΦΟΝΤΑΙ**

Π.χ. 0,03072345 ΝΑ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ ΣΕ 3 ΣΨ

$\alpha \beta > 5$

0,0304|72345 $\rightarrow$ 0,0305 **3 ΣΨ**

123

3. **ΑΝ $\beta = 5$ ΤΟΤΕ**

Α) ΑΝ ΜΕΤΑ ΤΟ β ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΣΤΩ ΚΑΙ ΕΝΑ ΨΗΦΙΟ ΔΙΑΦΟΡΟ ΤΟΥ ΜΗΔΕΝΟΣ Ο ΑΡΙΘΜΟΣ α **ΑΥΞΑΝΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΜΙΑ ΜΟΝΑΔΑ** ΚΑΙ

Α1) ΑΝ **Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΑΚΕΡΑΙΟΣ** ΤΟ β ΚΑΙ ΟΛΑ ΤΑ ΕΠΟΜΕΝΑ ΨΗΦΙΑ **ΑΝΤΙΚΑΘΙΣΤΑΝΤΑΙ ΜΕ ΜΗΔΕΝ**

Π.χ. 132507 ΝΑ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ ΣΕ 3 ΣΨ

α $\beta=5$

132|5 0 7 $\rightarrow$ 133000 **3 ΣΨ**

123

Α2) ΑΝ **Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΔΕΚΑΔΙΚΟΣ** ΤΟ β ΚΑΙ ΟΛΑ ΤΑ ΕΠΟΜΕΝΑ ΨΗΦΙΑ **ΔΙΑΓΡΑΦΟΝΤΑΙ**

Π.χ. 0,03075345 ΝΑ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ ΣΕ 3 ΣΨ

α $\beta=5$

0,0307|5345 $\rightarrow$ 0,0308 **3 ΣΨ**

123

Β) ΑΝ **ΜΕΤΑ ΤΟ β** ΥΠΑΡΧΟΥΝ **ΜΗΔΕΝΙΚΑ ΨΗΦΙΑ** Η **ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΝΕΝΑ ΨΗΦΙΟ** ΤΟΤΕ

Β1) ΑΝ ΤΟ α ΕΙΝΑΙ **ΑΡΤΙΟΣ** ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΟΤΕ ΟΛΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ **ΟΠΩΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ (β<5)**

Π.χ. ΓΙΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ **ΑΚΕΡΑΙΟΥ** ΑΡΙΘΜΟΥ

Π.Χ. 828500 ΝΑ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ ΣΕ 3 ΣΨ

α β=5

8 2 8 || 5 0 0 → 828000 3 ΣΨ

1 2 3

Π.Χ. 3425 ΝΑ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ ΣΕ 3 ΣΨ

α β=5

3 4 2 || 5 → 3420 3 ΣΨ

1 2 3

ΚΑΙ ΓΙΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ **ΔΕΚΑΔΙΚΟΥ** ΑΡΙΘΜΟΥ

Π.χ. 0,03325000 ΝΑ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ ΣΕ 3 ΣΨ

α β=5

0,0332 || 5000 → 0,0332 3 ΣΨ

123

B2) ΑΝ ΤΟ α ΕΙΝΑΙ ΠΕΡΙΤΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΟΤΕ ΟΛΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΟΠΩΣ
ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ($\beta > 5$)

Π.χ. ΓΙΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΚΕΡΑΙΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ

A) 823500 ΝΑ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ ΣΕ 3 ΣΨ

$\alpha \beta = 5$
8 2 3 | 5 0 0 $\rightarrow$ 824000 3 ΣΨ
1 2 3

B) 3435 ΝΑ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ ΣΕ 3 ΣΨ

$\alpha \beta = 5$
3 4 3 | 5 $\rightarrow$ 3440 3 ΣΨ
1 2 3

ΚΑΙ ΓΙΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΔΕΚΑΔΙΚΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ

Π.χ. 0,03325000 ΝΑ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ ΣΕ 3 ΣΨ

$\alpha \beta=5$

0,0123||5000 $\rightarrow$ 0,0124 3 ΣΨ

123

ΚΑΙ Π.χ. 0,01235 ΝΑ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ ΣΕ 3 ΣΨ

$\alpha \beta=5$

0,0123||5 $\rightarrow$ 0,0124 3 ΣΨ

123

1) ΓΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΔΙΑΙΡΕΣΕΙΣ

ΕΝΤΟΠΙΖΟΥΜΕ ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ ΜΕ **ΤΟΝ ΜΙΚΡΟΤΕΡΟ ΑΡΙΘΜΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΨΗΦΙΩΝ** ΚΑΙ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΕ ΑΥΤΟ ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ.

Π.χ

$$3 \times 5,38 = 16,14 \rightarrow 16,1 \quad \text{ΑΝ ΤΟ 3 ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΕΤΡΟΥΜΕΝΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΛΛΑ ΣΤΑΘΕΡΑ}$$

$$134 \times 53 = 7102 \rightarrow 7100$$

$$342/21 = 16,285714 \rightarrow 16$$

1) ΠΡΟΣΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΦΑΙΡΕΣΕΙΣ

ΕΝΤΟΠΙΖΟΥΜΕ ΤΟΝ **ΑΡΙΘΜΟ ΜΕ ΤΑ ΛΙΓΟΤΕΡΑ ΔΕΚΑΔΙΚΑ** ΚΑΙ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΟΥΜΕ ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΝΑ ΕΧΕΙ ΤΟΝ ΙΔΙΟ ΜΕ ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ ΑΥΤΟ ΔΕΚΑΔΙΚΑ.

Π.Χ.,

$$15,265 + 8,72 - 10,8 = 13,185 \rightarrow 13,2$$

ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ - ΣΦΑΛΜΑ ΜΕΣΗΣ ΤΙΜΗΣ - ΣΧΕΤΙΚΟ ΣΦΑΛΜΑ

✦		
Μέση Τιμή	Σφάλμα μέσης τιμής	
$\bar{x} = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N x_i$	$\delta\bar{x} = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N (x_i - \bar{x})^2}{N(N-1)}}$	
Πραγματική τιμή	Σχετικό σφάλμα (%)	Πιθανότητα 68% η πραγματική τιμή να βρίσκεται στο διάστημα
$x = \bar{x} \pm \delta x$	$n(\%) = \frac{\delta\bar{x}}{\bar{x}} \cdot 100$	$x = \bar{x} \pm \delta x$

$\bar{X}$ ΜΟΝΑΔΕΣ $\pm$ n%

- 1) ΔΕΝ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΟΥΜΕ ΤΗΝ ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ ΟΤΑΝ ΤΗΝ ΥΠΟΛΟΓΙΖΟΥΜΕ. ΚΡΑΤΑΜΕ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΕΝΑ ΔΕΚΑΔΙΚΟ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΑΠΟ ΟΤΙ ΕΧΟΥΝ ΟΙ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΤΙΜΕΣ ΚΑΙ ΛΙΓΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΑΝ ΜΠΟΡΟΥΜΕ.
- 2) ΤΟ ΣΦΑΛΜΑ $\delta \bar{X}$, ΤΟ ΥΠΟΛΟΓΙΖΟΥΜΕ ΠΡΩΤΑ ΧΩΡΙΣ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.

ΑΝ ΤΟ ΠΛΗΘΟΣ ΤΩΝ ΜΕΤΡΗΣΕΩΝ N ΕΙΝΑΙ ΑΠΟ 5 ΕΩΣ 20 ΤΟ ΣΦΑΛΜΑ $\delta \bar{X}$ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΣΕ 1 ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΨΗΦΙΟ. ΑΝ ΑΥΤΟ ΕΙΝΑΙ 1 Η 2 ΚΡΑΤΑΜΕ ΚΑΙ ΕΝΑ ΔΕΥΤΕΡΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΨΗΦΙΟ

Π.Χ. ΤΟ $\delta \bar{X} = 0,15345\dots \rightarrow 0,15$

$\delta \bar{X} = 0,32345\dots \rightarrow 0,3$

ΑΝ ΤΟ ΠΛΗΘΟΣ ΤΩΝ ΜΕΤΡΗΣΕΩΝ N ΕΙΝΑΙ ΑΠΟ 21 ΕΩΣ 100 ΤΟ ΣΦΑΛΜΑ $\delta \bar{X}$ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΣΕ 2 ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΨΗΦΙΑ

3) ΤΟ ΣΧΕΤΙΚΟ ΣΦΑΛΜΑ

$$n\% \text{ Η } \sigma_{\sigma\chi} \% = 100\% \cdot \delta \bar{X} / \bar{X}$$

ΑΝ ΤΟ ΠΛΗΘΟΣ ΤΩΝ ΜΕΤΡΗΣΕΩΝ Ν ΕΙΝΑΙ ΑΠΟ 5 ΕΩΣ 20 ΤΟ ΣΧΕΤΙΚΟ ΣΦΑΛΜΑ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΣΕ 1 ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΨΗΦΙΟ. ΑΝ ΑΥΤΟ ΕΙΝΑΙ 1 Η 2 ΚΡΑΤΑΜΕ ΚΑΙ ΕΝΑ ΔΕΥΤΕΡΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΨΗΦΙΟ

ΑΦΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΙ ΤΟ ΣΦΑΛΜΑ ΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΤΙΜΗΣ Η ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΩΣΤΕ ΝΑ ΕΧΕΙ ΤΑ ΙΔΙΑ ΔΕΚΑΔΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΣΦΑΛΜΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ

$$(\bar{X} \pm \delta \bar{X}) \text{ ΜΟΝΑΔΕΣ}$$

Η /ΚΑΙ

$$\bar{X} \text{ ΜΟΝΑΔΕΣ} \pm n\%$$

ΤΙΜΕΣ ΚΑΙ ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΦΥΣΙΚΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΕΙΝΑΙ ΕΚΕΙΝΗ ΠΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟ ΤΥΠΟ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΦΥΣΙΚΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΜΕΤΡΟΥΝΤΑΙ ΑΜΕΣΑ.

ΣΥΝΗΘΩΣ ΟΙ ΜΕΤΡΟΥΜΕΝΕΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΕΙΝΑΙ ΣΤΟ ΜΟΡΦΗ ΤΙΜΗ ± ΣΦΑΛΜΑ ΤΙΜΗΣ ΚΑΙ ΜΑΣ ΖΗΤΕΙΤΑΙ ΝΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ΤΙΜΗ ΚΑΙ ΤΟ ΣΦΑΛΜΑ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ.

ΓΙΑ ΜΙΑ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ $\lambda = \lambda(x, y, z, \dots)$

$$\delta\lambda = \sqrt{\left(\frac{\partial\lambda}{\partial x}\delta x\right)^2 + \left(\frac{\partial\lambda}{\partial y}\delta y\right)^2 + \left(\frac{\partial\lambda}{\partial z}\delta z\right)^2 + \dots}$$

ΑΦΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΙ ΤΟ ΣΦΑΛΜΑ $\delta\lambda$ Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΙΜΗ λ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΩΣΤΕ ΝΑ ΕΧΕΙ **ΤΑ ΙΔΙΑ ΔΕΚΑΔΙΚΑ** ΜΕ ΤΟ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΣΦΑΛΜΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ

($\lambda \pm \delta\lambda$) ΜΟΝΑΔΕΣ Η λ ΜΟΝΑΔΕΣ ± n%

ΜΕΣΕΣ ΤΙΜΕΣ ΚΑΙ ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ

ΜΕΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΦΥΣΙΚΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΕΙΝΑΙ ΕΚΕΙΝΗ ΠΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟ ΤΥΠΟ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ **ΜΕΣΕΣ ΤΙΜΕΣ** ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΣΟΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΜΕΤΡΟΥΝΤΑΙ ΑΜΕΣΑ.

ΓΙΑ ΜΙΑ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ $\bar{\lambda} = \bar{\lambda}(\bar{x}, \bar{y}, \bar{z}, \dots)$

$$\delta \bar{\lambda} = \sqrt{\left(\frac{\partial \bar{\lambda}}{\partial \bar{x}} \delta \bar{x}\right)^2 + \left(\frac{\partial \bar{\lambda}}{\partial \bar{y}} \delta \bar{y}\right)^2 + \left(\frac{\partial \bar{\lambda}}{\partial \bar{z}} \delta \bar{z}\right)^2 + \dots}$$

ΑΦΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΙ ΤΟ ΣΦΑΛΜΑ $\delta \bar{\lambda}$ Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ $\bar{\lambda}$ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΩΣΤΕ ΝΑ ΕΧΕΙ **ΤΑ ΙΔΙΑ ΔΕΚΑΔΙΚΑ** ΜΕ ΤΟ ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΣΦΑΛΜΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ

$$(\bar{\lambda} \pm \delta \bar{\lambda}) \text{ ΜΟΝΑΔΕΣ Η } \bar{\lambda} \text{ ΜΟΝΑΔΕΣ } \pm n\%$$

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΑΣΚΗΣΗ Μ7 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΕΣΗΣ ΠΥΚΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΦΑΛΜΑΤΟΣ ΤΗΣ

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΠΟΥ ΘΑ ΚΑΝΕΤΕ

Σας θυμίζουμε ότι π.χ. για τον **κύλινδρο** ο τύπος για το **σφάλμα της μέσης πυκνότητας** είναι:

$$d\rho = \sqrt{\left(\frac{\partial\rho}{\partial m}\right)^2 (dm)^2 + \left(\frac{\partial\rho}{\partial d}\right)^2 (dd)^2 + \left(\frac{\partial\rho}{\partial h}\right)^2 (dh)^2}$$

όπου dm , dd , dh (άλλο σύμβολο για dl) είναι τα σφάλματα της μέσης τιμής των m , d , $h(=l)$ υπολογίσατε

Για την **σφαίρα** λείπει ο τρίτος όρος του αθροίσματος.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΠΟΥ ΘΑ ΚΑΝΕΤΕ

1. Θα υπολογίσετε την μέση τιμή για τη μάζα, τη διάμετρο και το μήκος – όπου χρειάζεται-καθώς και το σφάλμα της μέσης τιμής και θα τα καταχωρήσετε στον ανάλογο πίνακα σε μορφή excel που θα σας δοθεί.
2. Γράψτε κάθε ποσότητα στη μορφή $\bar{x} \pm \Delta x$.
3. Υπολογίστε την μέση πυκνότητα από τους τύπους σε μονάδες g/cm^3

$$\bar{\rho} = \frac{4\bar{m}}{\pi\bar{d}^2\bar{l}} \quad ..$$

$$\bar{\rho} = \frac{6\bar{m}}{\pi\bar{d}^3}$$

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

ΕΥΡΕΣΗ ΜΕΣΗΣ ΠΥΚΝΟΤΗΤΑΣ ΣΦΑΙΡΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΦΑΛΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΠΟ ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΜΑΖΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΕΤΡΟΥ

ΑΝ ΙΣΧΥΕΙ : ΣΦΑΛΜΑ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΜΑΖΑΣ 0,005 gr , ΣΦΑΛΜΑ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΔΙΑΜΕΤΡΟΥ 0,02 mm

ΣΦΑΙΡΑ			
m	δm		
69,3330	0,014224392	gr>0.005	
69,333	0,014	gr	
d	δd		
17,9910	0,011200198	mm	
	0,011	<0,02	
17,99	0,02	mm	
ρ	δρ		
22743,0067	75,99105428		
22740	80		
ΣΧ ΣΦ	0,35180299		
	0,4		

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΦΥΣΙΚΗΣ Ι, ΠΑΔΑ ΤΜΗΜΑ ΝΑΥΠΗΓΩΝ ΑΣΚΗΣΗ Μ7 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΤΟ e-class ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΥ
- ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΗΣΕΩΝ, ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ, ΚΛΙΣΗ ΚΑΜΠΥΛΗΣ, ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΩΝ ΕΛΑΧΙΣΤΩΝ ΤΕΤΡΑΓΩΝΩΝ Α. ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΣ, ΠΑΔΑ.
- ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΦΥΣΙΚΗΣ Ι ΑΣΠΑΙΤΕ 2010
- ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΦΥΣΙΚΗΣ Ι, ΠΑΔΑ ΤΜΗΜΑ ΝΑΥΠΗΓΩΝ ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ -ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΤΟ e-class Ν ΣΓΟΥΡΟΣ